

Stockholm den 23 oktober 2019

R-2019/1210

Till Finansdepartementet

Fi2019/02211/S3

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 25 juni 2019 beretts tillfälle att avge yttrande över F-skatteutredningens betänkande F-skattesystemet – en översyn (SOU 2019:31).

Sammanfattning

Advokatsamfundet avstyrker förslagen såvitt det avser

- återkallelse om den som är godkänd inte har följt ett föreläggande att fullgöra uppgiftsskyldighet, och
- utvidgad prövning avseende den som har det bestämmande inflytandet över ett fåmansföretag.

Advokatsamfundet har i övrigt inte något att erinra mot förslagen.

Synpunkter

Återkallelse om den som är godkänd inte har följt ett föreläggande att fullgöra uppgiftsskyldighet

Advokatsamfundet instämmer i utredningens bedömning att en återkallelse är en mycket ingripande åtgärd och att grunderna för återkallelse noga bör anges i lagtexten (betänkandet s. 293 f.). I betänkandet föreslås emellertid att Skatteverket ska återkalla ett godkännande för F-skatt bl.a. om den som är godkänd inte har följt ett föreläggande som

sänts ut om fullgörande av uppgiftsskyldighet enligt den föreslagna bestämmelsen i 9 kap. 7 § (skatteförfarandelagen [2011:1244]). Enligt denna bestämmelse får Skatteverket förelägga den som är godkänd att ”tillhandahålla de handlingar och lämna de upplysningar som behövs för att kontrollera om förutsättningarna för att vara godkänd föreligger”.

Utredningens förslag i denna del framstår som främmande för förvaltningsförfarandet, där utgångspunkten annars är att det ankommer på myndigheterna att se till att ärenden blir utredda i den omfattning som dess beskaffenhet kräver (jfr 23 § förvaltningslagen [2017:900] och t.ex. JO 1968 s. 235). Förslaget är anmärkningsvärt även av andra skäl, inte minst eftersom det endast krävs att föreläggandet har ”sänts ut”, dvs. att återkallelse kan ske oberoende av om den som är godkänd faktiskt har tagit del av föreläggandet eller inte. Dessutom finns det inga givna regler för vilka handlingar och upplysningar ”som behövs” för att Skatteverket ska kunna kontrollera om förutsättningar för godkännande föreligger. Som förslaget är utformat ligger det således i Skatteverkets godtycke att bestämma vilka handlingar och upplysningar som behövs. Även om den som är godkänd skickar in de handlingar och uppgifter som enligt dennes uppfattning behövs för utredningen, är alltså Skatteverket i princip oförhindrat att återkalla godkännandet med hänvisning till att svaret är otillräckligt. En sådan ordning uppfyller inte grundläggande krav på rättssäkerhet, så som t.ex. att grunderna för återkallelse nogga bör anges i lagtexten. Förslaget bör därför inte genomföras.

En utvidgad prövning avseende den som har det bestämmande inflytandet över ett fåmansföretag

I betänkandet föreslås att prövningen, av om godkännande för F-skatt ska medges, ska omfatta även annan fysisk person än företagsledare, om denne har det bestämmande inflytandet över fåmansföretaget. En sådan person ska således omfattas av prövningen även om denne saknar en formell ställning i företaget. Syftet med förslaget anges vara att försvåra användandet av bulvaner och målvakter (betänkandet s. 288).

Med företagsledare i fåmansföretag avses den eller de personer som har ett väsentligt inflytande i företaget, på grund av eget eller en närstående persons andelsinnehav i företaget, och på grund av sin ställning i företaget (56 kap. 6 § andra stycket inkomstskattelagen [1999:1229]). Enligt Skatteverkets rättsliga vägledning kan omständigheter som är av betydelse när man bedömer om någon är företagsledare, förutom vederbörandes ställning och arbetsuppgifter, vara andra befogenheter i företaget som personen fått genom avtal eller på annan liknande grund.

I fall av användande av bulvaner och målvakter, som placerats som formella företrädare för ett fåmansföretag, torde en majoritetsägare normalt vara faktiskt verksam i företaget på ett sådant sätt att denne kan bedömas vara en företagsledare redan enligt nu gällande regler och därmed ingå i prövningskretsen. Det är därför svårt att förstå eller tillgodogöra sig behovet av en sådan utvidgning som nu föreslås.

Förslaget riskerar dessutom att medföra omotiverade nackdelar, t.ex. om ett fåmansföretag ägs och drivs av två syskon, där det ena syskonet (som är majoritetsägare) på grund av misskötsamhet har trätt tillbaka från verksamheten i företaget för att inte riskera att godkännandet för F-skatt återkallas. Med utredningens förslag skulle det i ett sådant fall inte vara tillräckligt att verksamheten i företaget omorganiseras så att det misskötsamma syskonet inte längre deltar i driften, utan denne skulle också nödgas avyttra sina andelar i företaget. Det framstår enligt Advokatsamfundet inte som proportionellt att lägga ägarförhållandena i ett fåmansföretag till grund för bedömningen på detta sätt, utan att beakta om ägaren också i det enskilda fallet faktiskt utnyttjar sin maktposition genom deltagande i driften av fåmansföretaget. Förslaget bör därför inte genomföras.

Det kan på rent principiella grunder ifrågasättas om det ska införas en särskild utvidgad prövning enbart på den grunden att det är fråga om ett fåmansföretag.

I den praktiska hanteringen uppkommer ofta en tidsmässig fördröjning och andra olägenheter just i samband med den utvidgade prövning som ska ske för fåmansföretag. Detta gäller särskilt vid utländska företags etablering i Sverige genom svenska aktiebolag. Det kan i dessa fall vara svårt att få fram relevant information om ägarkretsen för bedömningen om det är ett ”fåmansföretag” och vilka personer som ska anses som ”företagsledare” enligt den svenska definitionen. Skatteverket kräver normalt ett skuldfrihetsintyg avseende skatter för den som anses som ”företagsledare”. Det är ofta mycket tidskrävande att få fram sådan information. Prövningen för F-skatt kan av nämnda skäl bli ett besvärande hinder och fördröja en affärsverksamhet i Sverige. Att inneha F-skatt är regelmässigt nödvändigt för att starta verksamheten i företaget. Den förslagna utvidgningen av prövningen förstärker de olägenheter som finns vid utländska företags etablering i Sverige.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander